

EL NUS LA FLOR

compost per Daniel Ariño
sobre escrits d'Enric Casasses
i perquè ho canti Maria Mauri

ÍNDEX

[dels més de dos-cents textos que formen EL NUS LA FLOR, Daniel Ariño n'ha triat i musicat vint-i-un per al cantar de **Maria Mauri** i vint-i-tants per al declamar d'*Enric Casasses*]

Sota els teus dits

Amor [Tranquil, Àgil, Tranquil]

Beu

Un àngel [Lentíssim - Oníric, Ràpid - Inquiet]

La poesia i lo poètic

Els 2 poemes [M&M's. De Mozart a Mompou]

Crítica de la introspecció pura

Ment i esprit [a lo Esperanza Spalding]

La glòria del viure indefens

D'escaló en escaló fins a l'alexandrí ["Simon" dodecafònic]

El gall / Diu (poema en forma d'acudit)

Tren [Nadala infantil - Lleuger]

»Dichterliebe«

L'estranger [Hipnòtic - Diàleg]

Les muses diuen calla i escolta

Ella es veia apassionada [Burlesque]

Hi ha una nota

Tan [Música de mobiliari]

El test d'alfàbrega

Recepta [Bernstein - Russelliana]

De la finestra

El vol d'una merla [Balada jazz]

Compendre

Poema [Fallesca]

Ohne titel

Romance sans musique [Chopinesque]

Bullint

Xe'r [Místic, Flamincus Scriabinianus]

L'escull del mig

Primer moment de primavera en una casa abandonada [Solemne, Animat, Solemne]

Damunt de Barcelona

Calor d'estiu a ciutat [Dionisiac]

Sol post / Una nit

Éh, maga [Messiànica]

Feitizos (piano sol)

No haver-te conegut

Filla de la tardor [Cançó - el "Single"]

Tot això

El cel [Angèlic]

Cau l'estel del vespre

De nit [Choro simètric]

Companyia / Un all cru

Flor ["Groovy" - arrossegat, Fluidíssim]

Ara mateix

EL NUS LA FLOR

* * *

Sota els teus dits sona el piano.

Al cel esclata la nit negra.

La teva casa i la columna
meva s'emplenen de pregunta.

A l'horitzó un llampec llampega.

Damunt de tot canta el piano.

Ara mateix, aquí, comença

la molt antiga cerimònia.

AMOR

De bon matí em desperto i obro els ulls i veig els teus que s'estan acabant d'obrir mirant-me a mi, deu ser la fressa silenciosa del soroll d'obrir-los tu que m'ha despertat, avui tu i jo som el primer que hem vist.

BEU

La son del matí

veu el reflex

del primer raig

de sol al got

d'ahir.

UN ÀNGEL...

Un àngel es desperta

venint de somni endins

i estira bé les ales,

es vol desemmandrir,

té ganes d'envolar-se,

té ganes de fugir,

de volar amb ganes, ganes,

i endur-se-me'n a mi.

LA POESIA i LO POÈTIC

Sempre sense traspassar-les la poesia es pot atrevir a acostar-se a tocar de les fronteres del que és carrincló, del que és banal i del que és pamflet, això d'una banda, vorejar el perill de saltar-se-les totes tres alhora amb banalitats pamfletàries carrinclones, i per l'altre cantó passa el mateix amb lo incompreensible, lo pretensió i lo buit, i si els festeges tots tres alhora t'arrisques a l'envitricollada bombolla pretensiosa, que és de lo pitjor que hi ha.

La manera com s'esquiven aquests pecats és amb la cosa que diu Francesc Pi: *la poesia ha d'ésser com una pala lluenta i gastada de descarregar el carro de les mentides.*

ELS 2 POEMES

Primer

vols trobar el poema que ja hi era
que el primer cop que el sentis
ja et soni de sempre
i després
vols fer-te, inventar-te un poema
de cap i de nou i que no s'ha mai vist
i que obre un vet aquí bell i nou a l'ànima
i a sobre pretens
exactament
que coincideixin tots dos
mot per mot.

CRÍTICA DE LA INTROSPECCIÓ PURA

Me miro d'escoltar
i sento el bategar
del cor del món.
Escolto bé,
i, és el teu,
et veig a tu.

MENT I ESPERIT

Ment i esperit
són molt bonics
i encara més
si tenen ulls
llavis i mans.

LA GLÒRIA DEL VIURE INDEFENS

Tens la clau de la porta de baix
i la clau de la cambra de dintre
i a la cambra la clau del calaix
i al calaix hi ha la clau de l'enigma

una clau que no forma amb cap pany
perquè tot li és pany i tot porta
i així véns claus en mà pel tirany
sense porta que porta al que importa

que és la força del viure indefens
el revers de la dansa macabra
el misteri d'on vénen els nens
i el gratar-te l'esquena amb un arbre

D'ESCALÓ EN ESCALÓ FINS A L'ALEXANDRÍ

Veus,
es pon

la claror,
un cotxe fosc
intenta aparcar
per la plaça del noi
del sucre i entre el tragí
dels laberints de la ciutat
hi passa una sospita d'airet
i homes armats i dones sense res
i nens barregen els silencis i els crits
i una ploma volant fa un revolt tot lleuger

EL GALL DE SANT QUIRZE

Tu surt per davant
i jo per darrere
i ens trobem a l'altre
cantó del torrent
i just quan anàvem
a dí'ns-ho sentíem
l'espinguet del gall
que deia NO CAL
i vam sortir junts.

POEMA EN FORMA D'ACUDIT

Diu la nena ha fet un canvi,
diu si no se li nota res,
diu per això mateix.

TREN

uns nens i nenes de sis anys
ens fan de reis del món

reben presents, reben dels grans
totes les llurs buidors

i en fan guirnaldes i en fan rams
de quatre i cinc i sis colors

per celebrar que s'ha enfonsat
la trista civilització

de quan el buit costava sang
la sang valia mig ronyó

i tot s'havia de pagar
amb un caríssim pa rodó

»DICHTERLIEBE«

Vine, si vols. T'ensenyaré el meu poble,
però el meu poble estava transformat,
des del primer portal a l'última horta,
des del molí fins a la casa gran
tot hi era més alegre i viu i pobre,

d'una finestra ens arribava un cant
acompanyat d'acords de les sis cordes,
feia ballar l'airet fulles de faig
i no hi ha cap fageda aquí a la vora,
tot m'era nou, els nens, el ruc, els gats,
fins que em vas dir *però que no ho veus, home?*
m'has dut al meu, de poble! Vols sopar?

L'ESTRANGER

-Mare, i ont és l'estranger?
-Molt lluny, filla, molt enllà.
-Riu amunt o riu avall?
-Riu avall, i amunt, també.

-És a França, l'estranger?
-Ui, no, molt més lluny, on vas!
-I tu, mare, hi has estat?
-No ho recordo. Fa molt temps.

-Deu ser estrany, oi, l'estranger?
-Baixa al poble i ho veuràs.
-Me l'imagino cantant.
-Tu, sembla que truquen, sents?

-Quin trucar, sembla estranger.
-No el conec, no, aquest trucar.
-Ja hi vaig jo a veure qui hi ha.
-No obris si no saps qui és.

-Mare, diu que és estranger.
-Ai que se n'hi voldrà anar.
-No me'l sento gens estrany.
-És estrany, jo tampoc, gens.

-Mare, mare, me n'hi vaig.
-Filla, adéu, que vagi bé.

-1

*Les muses diuen
calla i escolta*

-Miri, posi-me'ls tots.
-Tots?
-Tots. Menys un.
-Menys un?
-Menys un. Menys aquest.
-Menys aquest?
-Menys aquest. Aquest me'l guardi.

* * *

Ella es veia apassionada
ell s'hi veia apassionat
i ella va obrir la tomata

i ell hi va posar la sal.

* * *

Hi ha una nota molt emocionanta a la teva cançó i és clar que per notar-ho s'ha de sentir tota.

TAN

és tan baix
és tan poc
és tan arran de terra
tan quasi re tan
tan perquè sí sense motiu
sense saber per què
tan poca cosa tan a peu
i amb una tanta miqueta de tos
i tan mira... no... re...
i tan així que
que sembla inútil però mira
ja hem aixecat
un pis més llaurat
una vessana més explicat
una història més

EL TEST D'ALFÀBREGA

Entre el bullici dels voltants del mercat el contrabandista d'alfabregueres és una presència discreta a la boca d'un carreró i li està dient a una donzella que ha aprofitat l'enrenou de la gentada per esquivar la vigilància dels parents: -Compreu-me aquesta d'aquest test, és la millor: regada amb llàgrimes.

RECEPTA

Havent fet bullir juntes les fulles d'una herba i les arrels d'una altra, colar-ho i deixar-ho reposar perquè es posi el pòsit, un polsim rogenc molt fi, tot això en un got de vidre, i aleshores mirar-s'ho i contemplar-ho uns quants dies. Després, quan ja te n'hagis cansat o ja en tinguis prou, pots abocar-ho al test d'alfàbrega. Però no em vaig saber aguantar i la vaig tastar, i ara el cap encara em roda.

DE LA FINESTRA

Quan és de bon matí un ocell -un pardalet- qui m'hi refila a la cornisa just damunt de la finestra, sento el reconfort com si fos de l'amistat, d'un vell, i ja per això sol estimat, conegut meu.

Quan sento com ara a mitjanit veus humanes a baix al carrer em toca la mitja por del desconegut, d'allò que m'és radicalment desconegut i nou.

EL VOL D'UNA MERLA

Brins de pols que neden
en un raig de llum
amb veus falagueres
se me n'han endut

a obrir les finestres
per veure allà lluny
entre roba estesa
el vol d'una merla.

COMPENDRE

La natura sovint diu que la mort regna arreu però tot el que es veu és viu.

Els homes fan esforços per com-pendre i al capdavant és el que es viu que es veu.

I és que tot el que és viu és veu.

POEMA

Molt endarrere a l'altre cantó del teu riure
per l'horitzó allà lluny passen tristos
i aquesta nit el cel als vidres
brilla i és fosc.

OHNE TITEL

Al calaix de la tauleta de
nit m'hi he trobat lligada
amb cintes de colors una
romança sense paraules
que no sé si la sabré escriure.

ROMANCE SANS MUSIQUE

Besa la copa i veu i després parla,
i és amb els ulls que parla,
amb la mà oberta i
d'únic vestit la joia,
la nostra, i la malencolia.

BULLINT

Els antics enamorats com si alquimistes fossin descobriren «sens fum continuu foc» en aquell famós recipient que se'n diu *jo* o *io*. I ara nosaltres seguint aquesta línia i havent passat sense ser fitxats una mà de fronteres hem trobat la manera de viure bullint i sense evaporar-nos.

a Bàsseem an-Nabrís

El rigor
de veure i d'acceptar
els "aleteigs" de la matèria i
de l'esperit, tots,
i el rigor
de no deixar d'estar enfadats,
molt.

L'ESCALL DEL MIG

El voler, tirar-se a mar i nedar fins a l'escull del mig, i un cop allà, el tant si vols com si no vols, tornar.

PRIMER MOMENT DE PRIMAVERA AL MARESME EN UNA CASA ABANDONADA

Cel i mar, migdia en punt.

La casa oberta al cim del puig, rampa de llançament.

Les figueres de moro a la teulada, amics que saluden.

L'escampall de flors, joia i goig.

L'atzavara, bestiassa amorosida sota els pins.

El garrofer, garrofer.

I el meu cor, diamant

petat en mil bocins.

DAMUNT DE BARCELONA

He vist passar molt altes una petita tribu d'orenetes fent camí cap a l'Àfrica, les emparava una gran mà encesa de núvols rojos, anaven just per sota de la immensitat.

CALOR D'ESTIU A CIUTAT

trenta-set horitzons rectes i prims

La claror clara de l'ombra dels plàtans,

el ball que ballen les cortines als balcons

entre estrèpit i crits i veus d'ocells, d'un gos, de motos,

i en els pisos més alts, més alts que els cims dels arbres,

perquè la soleiada no s'hi fiqui a dins

i un airet d'aire sí, les persianes es despleguen,

les persianes de l'amor en tots els seus sentits.

SOL POST

La tarda s'esvaïa a poc a poc

La tarda s'esvaïa depresset

Mig cel volia ja volia ser de nit

I l'altre mig volia i no podia ser de dia

UNA NIT

He confós els batecs del cor

amb els teus passos pujant l'escala

no sé quants cops

i quan llavors l'has pujada

no ho he sentit.

ÉH, MAGA

Vares fer desaparèixer

la ciutat i el

4t 2a era una barraca sota el cel

a la muntanya sota el cel,

que era de nit.

FEITIZOS

[piano sol]

NO HAVER-TE CONEGUT

No haver-te conegut
seria terrible.
Però terrible terrible.
I no ho sabia.
A sobre, no ho sabia.

FILLA DE LA TARDOR

Dibuixa'm un lliuri
blau de primavera
per cantar l'hivern.
Ofereix-me un card
d'or vell de tardor
per passar l'hivern.
Arrega'm la taca
del pensament fosca
besant-nos d'hivern.
Ensenya'm el verd
prat del paradís
per amb tu l'hivern.
Abraça'm la llana
del vestit vermella
ara i tot l'hivern.
I a trencar pinyons
negres vora el foc
que escalfa els hiverns
a la vora teu
i a la nostra vora
i ajaguts a l'herba
grisa de l'hivern.

TOT AIXÒ

Bogeries, ànsies, sentiments, impulsos, idees, tot això que semblava dispers,
desendreçat i debades, tot es va posar en ordre i a funcionar quan te'm vas
posar amb les galtes entre les meves mans. Quan amb una mà a cada galta et
tenia tan dolçament la cara tan a prop tot es va posar en ordre i a funcionar
tal com ben ordenadament creixen les branques i les fulles d'un pollancre, com
tan ben ordenats caminen els estels pel cel.

EL CEL

We that take purses go by the moon and the seven stars
Falstaff

Li ho pregunto al cel
i el cel no m'ho diu,
el cel no diu res,

d'altres coses sí,
pro del que jo vull
no me'n diu ni piu,

m'ho hauràs de dir tu,
si els set estels no,
m'ho hauràs de dir tu.

CAU L'ESTEL DEL VESPRE

Veus aquest dibuix de l'abraçada
la línia d'on es toquen tots dos cossos
se'n diu en llengüística el sentit

Els dos no hi noten però una línia
sinó els remolins aventurats
de l'aiguabarreig de l'un amb l'altre

Si en fos una de línia seria
la que dibuixa quan cau l'estrella
tan ben dibuixada i fugissera

tan ràpida que en un sol llampec
es fon i s'entrega a l'univers
i aquest l'acull a la seva falda

Són així els instants de l'abraçada
i en cad'un d'ells moltes vides viuen

DE NIT

En aquest viure tan senzill
de tantes vides complicades
sobreposades i trenades
has sapigut no perdre el fil
i saps cantar moltes tonades
senzillament perquè és bonic

i quan tot dorm i tu descansas
i amb el cap planxes el coixí
qui sap els somnis on viatgen
ni quin ball balla l'esperit

COMPANYIA

Bufo el vent i tot canta
i és de nit i tot calla i tot canta
i des de dins del cantar tot
-perquè és que canta tot-
algunes coses callen
un marge un roc algun racó
que fins l'alè s'aguanten
perquè tot canta
perquè és que canta tot

i el buf del vent du olor
de tarongers, de flor

UN ALL CRU

Mig quart de lluna
i un milió de cortines
gairebé immòbils.

FLOR

Som els únics de tota la ciutat que encara estem desperts ... i això que tu dorms ... i baixen rius bullint voltats d'ocells cantaires ... que fràgil que sembla aquest llumet que no s'ha apagat mai i que no s'apaga mai per molt que ho sembli perquè té els ulls tancats, ara. El nus, la flor.

ARA MATEIX

Ara mateix dormo segur
i ara mateix somio amb
un indret que ja hi havia
estat i que ja sabia que
s'hi estava molt bé però
n'havia perdut les senyes
el camí el record i fins i
tot la mateixa noció de
si existia però la sensa-
ció de retrobament i de
redescobriments -potser per
pur atzar- és tan forta i
bona que em desperto
ara mateix i m'hi en-
camino segur entre
els seus braços.